

**CINC
CADÀVERS**
**JOSEP
FRANCO**

Premi Blai Bellver de Narrativa

Diuen que les desgràcies uneixen molt les famílies, encara que joestic convençut que les uneixen molt més, i durant més temps, la felicitat, el benestar, la fortuna i el registre de la propietat. No obstant això, com si la vida exigira que al món hi haja de tot, com en les cases riques, l'argamassa que ha unit durant generacions la nostra família, els Nofres de Sant Pere de la Ribera, no ha estat ni la desgràcia absoluta ni la fortuna completa, sinó una barreja de les dues més una miqueta de curiositat, un pessic de talent sovint desaprofitat i, potser, una certa falta d'espenta. O potser, també, un excés d'escepticisme, cinisme i desconfiança en la raça humana... Així som nosaltres, els Nofres santperencs.

Si la memòria popular no ens enganya, el nostre sobrenom familiar prové d'un llunyà Onofre Blasco Sancho que va ser enterramorts municipal des de 1809 fins a 1817. Fa, per tant, més de dos segles –quan la guerra del Francés, l'assumpte aquell de les cadenes i les Corts de Cadis que redactaren la Pepa–, el primer Nofre santperenc va ser un personatge popular molt estimat, encara que no per això respectat, a la nostra ciutat. Però de cap manera va ser considerat com el tonto del poble, com insinuen algunes llegendes apòcrifes i malintencionades.

La tradició familiar, que en el nostre cas és tan fiable com un document notarial, recorda que Onofre Blasco Sancho havia estat un aventurer simpàtic –ja que no sempre es va dedicar al noble ofici d'enterramorts–, loquaç, bon bevedor i més golafre que gastrònom. I la memòria col·lectiva de Sant Pere de la Ribera el recorda com un diletant sense pretensions, potser una

miqueta faldiller, més de paraula que no de fets. Home de verb fluid, orgull dubtós i humor profund. I pobre de solemnitat, que tot cal dir-ho.

Perquè, encara que no hem arribat a passar fam ni en els pitjors moments de la nostra modesta història, els Nofres santperencs mai no hem estat persones de costums austers o moderats, conviccions indestructibles, tradicions arrelades i patrimonis sòlids, ja aniran vostés descobrint per què.

De fet, els vicis i les virtuts que la nostra venerable tradició familiar atribueix, amb un orgull moderat i una certa resignació, a Onofre Blasco Sancho i, per extensió, a tots els Nofres, són, aproximadament, els mateixos que el tòpic atribueix a la majoria de santperencs amb més de tres generacions censades a la ciutat, inclosos els Garcia, els Cardona i els Segarra, que són les tres nissagues més antigues del poble i les més ràncies. Però ningú no vol reconèixer-se en els seus defectes i per això, a Sant Pere de la Ribera i, més encara, a les localitats veïnes, el terme *Nofre*, en l'actualitat, és polisèmic. Pot usar-se com un adjectiu més aviat pejoratiu, amb un significat semblant a 'incompetent, inútil, incapaç, groller, ximple...', o bé com un substantiu col·lectiu, quasi com un gentilici, per referir-se a qualsevol membre masculí de la nostra família. Seguint la mateixa lògica, les dones són també Nofres, els xiquets, Nofrets i les xiquetes, Nofretes.

Vull deixar clar, des d'ara mateix, que entre els membres masculins de la nissaga em trobe jo, Nofre santperenc de cap a peus, que m'he proposat compartir amb vostés la crònica verídica, però no imparcial, d'uns successos violents, misteriosos i premonitoris que van fer córrer rius de tinta en els mitjans de comunicació locals i rius de sang pels carrers de la nostra ciutat. Uns fets esgarrafosos que tacaren el nostre malnom venerable i embrutaren amb l'ombra de la sospita la reputació dels Nofres santperencs. Una reputació fins aquell moment incòlume que

jo, modestament, em propose de restaurar mitjançant aquest relat, en nom de la concòrdia familiar. Perquè la convivència té alts i baixos, com sabem tots els que tenim família, amics o amants; però la companyia, més enllà de les diferències, és sempre necessària.

Em sent obligat a confessar que les discrepàncies familiars a propòsit del cas del nostre cosí Onofre Blasco Martines van ser considerables i que, durant algunes setmanes del tercer mil·lenni, l'ombra de la diàspora va sobrevolar els nostres caps i va omplir de tristor les nostres llars. Perquè, sobretot al principi, aquell embolic resultava tan desconcertant que fins i tot nosaltres, els Nofres de Sant Pere de la Ribera, que crèiem estar al cap del carrer, ens vam sorprendre en conèixer els detalls de la tragèdia i, sobretot, en descobrir-ne el desenllaç.

La nostra primera reacció va ser de perplexitat; perquè quan va començar la massacre, amb l'assassinat del pobre Ramon Pérez, ningú —llevat, potser, dels autors dels crims— no podia sospitar que en només quatre dies, els carrers de la nostra ciutat s'havien d'omplir de sang, por i desconfiança. Sobretot perquè, fins a la vespra dels fets, es podia passejar tranquil·lament per qualsevol barri de Sant Pere de la Ribera, a qualsevol hora del dia o de la nit, sense córrer un altre perill que el de trepitjar, per descuit, alguna defecació canina.

Sense anar més lluny, quan la matança va assolir el cim de la maldat amb el cinqué assassinat, van ser molts pocs els parents, veïns i coneguts que, entre singlots, conjurs o malediccions, van deixar de preguntar-se per què a tots els cadàvers anteriors els faltava l'ull dret, mentre que al Xiquet de Sant Pere, que en pau descansa, li havien extirpat l'ull esquerre.

Com que les llengües no tenen os, es parlava aleshores d'errors fatals en la planificació de la massacre, de ritus satànics passats de rosca, de venjances antigues i d'advertències reiterades.

Encara que les sospites de la gent generalment ben informada, com semblava lògic durant aquells dies, giraven al voltant de l'Efecte 2000, l'hecatombe tecnològica que, segons els mitjans de comunicació de finals del segle xx, estava a punt de destruir el món conegut. De fet, com va intuir des del principi l'inspector Pere Claver, un home espavilat i amb molts anys d'ofici a l'esquena, el maleït Efecte 2000 va tindre bastant a veure amb els successos que ens ocupen.

Quan els mitjans de comunicació van traure a la llum la sorprenent veritat, en l'aurora d'aquest segle que, com anunciaven els pessimistes, només ens ha portat desgràcies naturals i artificials, calamitats, retrocessos, guerres, epidèmies, retallades i disgustos, fins a arribar al paroxisme castrador dels nostres dies, no van ser pocs els ciutadans desenganyats que es van rebel·lar contra la sensació que els seus somnis, els seus projectes vitals, els seus sacrificis, les seues voluntats i, per damunt de tot, els seus vots, no mereixien el menor respecte per part dels poders ocults que regien el destí de Sant Pere de la Ribera i, com sabem des de fa alguns anys, de la resta del món.

Però, a pesar de tots els misteris que he tractat d'esbossar fins ara, per a intentar atraure l'atenció de vostés, lectors i lectores de novel·les basades en fets reals, i aconseguir que es capbussen sense reticències en la lectura d'aquesta crònica verídica, considere que no valdria la pena convidar-los a embarcar-se amb mi en aquesta travessia, no gose dir literària, encara que tampoc no m'agradaria que fóra literal, si només es tractara de relatar la veritat nua. Això, supose, ja ho faran els historiadors el dia de demà i, si no ho fan, que es podrisquen per sempre en l'infern de les enciclopèdies.

A mi, l'impuls que m'anima a escriure aquestes pàgines, el vent que inflarà les veles de la nostra nau fins a fer-la arribar a bon port o que ens condemnarà a remar com ho van fer

els companys del valerós Ulisses, si hi ha calma absoluta, és la possibilitat de reivindicar el bon nom i, de passada, el bon humor dels Nofres santperencs i, particularment, la necessitat de restaurar la reputació del nostre cosí Onofre Blasco Martines davant l'opinió pública.

El protagonista, no puc afirmar que involuntari però sí tangencial, d'aquesta història verídica, el nostre cosí Onofre Blasco Martines, va ser batejat amb aquest nom perquè va nèixer, justament, el dia 12 de juny de 1954, festivitat de Sant Onofre, eremita.

Una data en la qual Sant Pere de la Ribera celebra cada any, des de fa més de set segles, l'arribada imminent de l'estiu amb un aplec popular, una processó solemne, una correguda de bous, un concert de la banda municipal i un castell de focs d'artifici. Segons algunes llengües viperines, l'estrèpit del castell de focs que dispararen aquell any va afectar la capacitat de comprensió del nostre cosí Onofre des del mateix dia del part, ja que va nèixer poc abans de la mitjanit, just quan el pirotècnic encenia la metxa.

Alguns anys després, Onofre Blasco Martines era un alumne tan popular entre els xiquets del nostre poble com ho va ser temps arrere, entre els adults, el primer Nofre santperenc, a l'Escola Municipal Masculina José Antonio Primo de Rivera. Una institució educativa amb més d'un segle d'història que, abans, s'havia anomenat Reial Col·legi Alfons XIII i, després, es va dir fugaçment Centre Politècnic Republicà Vicent Blasco Ibáñez. Encara que tots els santperencs la coneixíem amb el nom tradicional i afectuós de l'Escola dels Pobres.

Per aquell temps de plans de desenvolupament quinquennals, prejudicis rancis, canvis precipitats de camisa i novetats espectaculars, com la televisió, el sis-cents, les minifaldes i el turisme, prendre-li el pèl al nostre cosí Onofre Blasco amb

qualsevol excusa i fins i tot pegar-li, de tant en tant, un calbot alliberador, amb la intenció d'espavilar-lo, era una de les poques alegries que ens podíem permetre els altres pobres de la localitat.

Aquell assetjament físic i moral, que no dic jo que fóra innocent però tampoc no era tan cruel ni tan violent com ens volen fer veure els neopuritans que veuen un atac en cada broma o un insult en cada definició, va durar uns quants anys, fins que el nostre cosí Onofre va abandonar els estudis, un parell de cursos abans que l'Escola dels Pobres es convertira en l'Institut Nacional Mixt d'Ensenyament Mitjà i Professional Comtessa de Barberà, una noble dama amb antecedents santperencs que, segons sembla, va ser qui va sufragar les obres de millora de l'edifici i va assegurar el salari mensual al professorat durant els primers anys. Fins que els atrotinats membres del claustre, que ja tenien un peu ací i un altre a l'infern, van ser assimilats per la funció pública i el centre va passar a denominar-se Institut Públic d'Ensenyament Mitjà i Professional Matemàtic Marzal.

Aquell nou canvi va constituir una revolució pedagògica sense precedents a Sant Pere de la Ribera. Un pas més cap a la llibertat, que ens va permetre constatar que una cosa eren les lloables intencions dels últims peixos grossos del règim, encapçalats pel ministre Villar Palasí, i una altra, la disposició de les joves santperenques a deixar-se seduir pels ecos d'una altra revolució, la sexual, que ens arribaven, molt apagats, des de més enllà dels Pirineus i fins i tot des de la propera illa d'Eivissa on, segons deien, els joves europeus i americans practicaven l'amor lliure, es banyaven nus en cales paradisiàques, consumien productes psicotròpics d'efectes plaents i vivien en comunitats autogestionades, gràcies als diners dels seus pares.

Per imperatiu legal, les adolescents santperenques compariren amb nosaltres les aules i els vaivens docents, els esplais, les activitats extraescolars, les perplexitats i frustracions pròpies de

l'edat i fins i tot els viatges de fi de curs. Però mai no van abaixar la guàrdia, perquè tants anys d'exercicis espirituals, formació de l'esperit nacional, secció femenina, descripcions detallades dels martiris infernals, explicacions molt gràfiques de les conseqüències fisiològiques d'algunes malalties de transmissió sexual i glorificació de la puresa, havien deixat una empremta molt profunda en les seues conviccions morals, en el seu comportament social i, sobretot, en la seua libido.

Dit amb unes altres paraules: la convivència va llimar algunes aspors i ens va ajudar a acostar postures. Però, que jo sàpia, ningú no es va menjar un torrat abans d'acabar el Curs d'Orientació Universitària. Una meta a la qual, siga dit de passada, sense ànim d'ofendre i sense orgull, només vam arribar els supervivents d'una singladura acadèmica molt accidentada, que es va cobrar moltes víctimes per culpa dels canvis constants en el sistema educatiu, de la gramàtica generativa, de la cristal·lografia i de les matemàtiques modernes.

Per això, perquè quasi tots érem encara verges i deixar de ser-ho era la nostra meta principal en la vida, sobretot després d'haver superat el Curs d'Orientació Universitària amb bona nota, els Nofres santperencs de la generació que va lluitar contra la dictadura des de les aules, ens vam posar en guàrdia quan, el dia del seu vinté aniversari, a l'hora de l'aperitiu, el nostre cosí Onofre Blasco ens va confessar que s'havia enamorat fins al moll dels ossos, que només els llavis de la dona dels seus somnis aplacarien la seua set d'amor i que, com no podia viure sense ella, havia decidit declarar-se aquella mateixa nit, abans que l'arròs se li empastrara.

Sé molt bé que aquestes intimitats familiars, encara que són necessàries per a la comprensió racional i objectiva de la nostra història, poden semblar supèrflues i fins i tot una miqueta tristes per als lectors, si ho penses bé. Però la veritat és que, en escoltar

aquella confessió, tots reprimírem, per respecte, les nostres ganes de riure. Perquè si la majoria de Nofres encara no havíem pogut mullar, les possibilitats que Onofre poguera fer-ho ens semblaven molt remotes. Pràcticament nul·les, si he de dir la veritat.

Encara que, quan cap dels presents va poder dissimular el seu estat d'ànim i tots vam estar a punt de desconjuntar-nos del riure però ens frenàrem, per respecte, va ser quan Onofre, amb llàgrimes als ulls, ens va revelar que la jove santperenca que li havia robat el cor era Salut Ventura. Paraules majors que ens van deixar estupefactes.

El nostre cosí Antoniet, que encara no havia fet els díhuit anys però ja s'havia ficat al llit amb unes quantes senyoretetes estrangeres, o això deia ell, va ser l'únic que es va atrevir a trencar el silenci de vellut que envoltava aquell moment màgic, mentre tots els altres Nofres, abduïts per la sola menció de la jove, evocàvem les imatges més torbadores de la nostra pubertat o, per dir-ho d'una manera més fàcil d'entendre, la imaginàvem nua o vestida amb poca roba i en postures lascives.

—Ens ha tocat els collons, el cosí! —va comentar Antoniet, somrient i sobrat—. Com ens passa a tots. Si és que Salut Ventura està per a menjar-se-la!

La reacció d'Onofre va ser tan violenta que ens va espantar. Encara que Antoniet no es va acovardir perquè havia assumit el paper d'home dur de la família, vacant entre els Nofres des de feia uns anys, quan l'oncle Daniel va penjar els guants. Total, que Antoniet i Onofre van estar a punt d'arribar a les mans, però la sang no va arribar al riu perquè, entre sospirs, carícies, espentes i bones paraules, els altres cosins aconseguírem separar-los.

—Ningú no se la menjarà, si jo puc impedir-ho! —ens va advertir Onofre, amenaçant-nos amb el dit índex enlaire, quan aconseguírem que es tranquil·litzara. I després d'uns segons de silenci sepulcral i d'un glop llarg de cervesa, hi va afegir:— Vull

Salut Ventura amb tota la meua ànima i res no impedirà que siga meua.

—Llevat de son pare, sa mare, les seues amistats, els seus diners, la teua reputació i ella mateixa —va insistir Antoniet, des de l'altre extrem de la barra del bar, convençut que tenia raó i buscant amb la mirada, entre els altres Nofres, un indici de solidaritat, de trellat o de sentit comú.

Com va dir aquell savi desconegut, la veritat només té un camí; però no hauríem d'oblidar que qui diu les veritats, perd les amistats. El nostre cosí Antoniet havia dit una veritat com una casa, potser perquè era jove i una miqueta impulsiu. Encara que, per a ser sincer, com els he promés, he d'afegir que al nostre cosí Onofre tant li la bufaven les dites antigues i estava convençut que el camí de la veritat era el que ell transitava i no cap altre. I si és cert que les veritats ens poden ofendre però també ens poden ensenyar, les nombroses veritats que li havien amargat la vida, no semblaven haver-li ensenyat res.

En resum: a pesar de la seua joventut i la seua escassa experiència amb les dones del país, que no tenien res a veure amb les turistes madures que ell freqüentava, Antoniet tenia més raó que un sant; però els altres Nofres, per respecte, per comoditat o, potser, per hipocresia, no vam dir ni xut ni mut. La crua realitat era que tant les nostres bromes com les nostres evocacions onanistes de Salut Ventura tenien un cert fonament, mentre que els somnis del nostre cosí Onofre, tot i ser legítims, eren una quimera irrealitzable. O això créiem tots.

Per aquell temps d'esperances infundades, reivindicacions antigues i assassinats impunes, just quan començava el penúltim estiu de la dictadura, encara que ni tan sols els que més desitjàvem la mort del dictador ho sabíem, Salut Ventura era l'adoles-

cent més imitada, envejada, desitjada i imaginada de la nostra ciutat, sobretot a les nits. I això que encara no s'havia convertit en la musa de les joves de mig món; en la imatge serena, madura i decidida del glamur popular que, sens dubte, coneixen els nostres informats lectors i, per descomptat, les nostres espavilades lectores, moltes de les quals es deuen haver posat alguna vegada un vestit, una falda, un jersei o qualsevol altra peça de roba de la coneguda marca MSV CLOTHES.

Tot i que nosaltres, els homes santperencs que vam protagonitzar la transició al desengany, també havíem estat víctimes del nacionalcatolicisme, de la repressió sexual, de les amenaces infernals i de les veïnes sembradores de zitzània, no cal disposar de profunds estudis sociològics per assegurar que, durant aquella època, gràcies a la nostra memòria i a la nostra imaginació, ja que no disposàvem d'Internet ni de res semblant, almenys un centenar de joves santperencs de gènere masculí i tendències heterosexuales, alliberàvem el nostre excés de producció seminal, totes les santes nits de l'any, evocant pam a pam i amb la major fidelitat possible, el cos tridimensional de Salut Ventura Aguilar: des dels lòbuls masticables de les seues orelletes, fins als dits blanquíssims i llepables dels seus peus.

I vull que quede ben clar que quan he escrit «totes les santes nits de l'any», no he exagerat ni un pèl, com sens dubte poden testimoniar els nostres lectors més joves, encara que algun de vostés, lectors madurs i capaços de controlar les passions, pugui tindre dubtes raonables sobre això. La natura té aquestes coses: com més experiència sexual tenim, més difícil ens resulta posar-la en pràctica.

Per tant, era natural que els amors del nostre cosí Onofre Blasco ens semblaren fora de lloc i fins i tot perillosos per a la seua salut mental i física. I per això intentàvem dissuadir-lo: no perquè creguérem que alguns de nosaltres érem més dignes de gaudir

d'aquell cos somiat –que també tenia una ment i una voluntat prodigioses, com ha demostrat la història–, sinó perquè s'havia marcat un objectiu massa difícil d'assolir. Una meta impossible, no només per a qualsevol Nofre, sinó també per a molts altres joves més ben situats que nosaltres en la graella d'eixida de la vida.

Però el nostre cosí Onofre, a més de ser tossut com una mula, era absolutament inconscient de les seues limitacions. Com, d'altra banda, podrien argumentar vostés, ens passa a la majoria dels humans. Sí: les persones necessitem creure que podem assolir qualsevol objectiu que ens proposem, per a no enfonsar-nos després d'un fracàs; però és que la inconsciència d'Onofre arribava a extrems difícilment comprensibles per als altres, perquè les limitacions que he comentat saltaven a la vista... La qüestió és que quan al nostre cosí Onofre se li clavava una obsessió entre cella i cella, era difícil fer-lo canviar d'opinió.

Si Onofre Blasco Martines es proposava d'arribar a una meta, aconseguir un objectiu o superar un repte, anava sempre directe al gra, sense pensar en les conseqüències que pogueren tindre els seus actes per a ell mateix, per a la resta de la humanitat i per al medi ambient. I, sovint, aquesta mateixa inconsciència del perill l'ajudava a actuar amb tanta naturalitat, tanta desimboltura, tant d'optimisme i tanta convicció que semblava sincer, atrevit i audaç.

En el cas d'aquell amor cec, sord i mut que sentia per Salut Ventura, sense anar més lluny, la seua actuació va ser tan inesperada i tan espectacular que qualsevol persona amb dos dits de front hauria confós el comportament suïcida del nostre cosí Onofre amb l'actitud valerosa i fins i tot una miqueta romàntica, d'un enamorat apassionat i sincer, però potser massa impulsiu.

Protegit per aquesta espècie que cuirassa impenetrable que generava la seua ignorància, el nostre cosí Onofre, molt segur de si mateix, havia preparat amb cura i, com veurem, amb un cert

sentit de l'espectacle, la seua declaració amorosa. Una curiosa epepeia familiar que, amb el pas del temps, es va convertir en un dels episodis més memorables d'aquells anys convulsos i en una de les anècdotes que, juntament amb l'onada de crims que ens ocupa i un parell d'infidelitats matrimoniales amb final esperpèntic, contenen a les poblacions veïnes per a il·lustrar la idiosincràsia santperenca. Allò va ser «com la declaració del Nofre», diu la gent per descriure un espectacle grotesc, ridícul, sorprenent i amb un final de sainet...

Aquella mateixa vesprada festiva, després de la migdiada que ens va permetre evocar, una vegada més, la imatge sensual de Salut Ventura, que a aquelles hores devia estar gaudint de la correguda a la llotja d'autoritats de la plaça de bous, els Nofres vam anar reunint-nos a la plaça de l'Ajuntament, que per aquell temps encara es deia plaça del Generalísimo Franco. Com tots els anys, anàvem disposats a assistir al concert que la banda municipal oferiria en acabar la processó solemne en honor de sant Onofre, eremita, a gaudir del castell de focs d'artifici que tancava els actes a mitjanit i, després, a l'aventura.

Al llarg de l'any 1974, Salut Ventura, en la seua condició de reina de les festes de Sant Pere de la Ribera, presidia tots els actes civils i religiosos i totes les celebracions festives de la ciutat. I, aquella nit, els seus setze anys en flor lluïen més resplendents que mai.

Quan va acabar la processó solemne, a boqueta nit, entre un alegre volteig general de campanes, a la plaça de l'Ajuntament de Sant Pere de la Ribera ja no cabia una agulla i, poc després, els sons populars d'un pasdoble anunciaren l'arribada de les autoritats. Els agutzils, amb les maces al coll i els seus vestits de cerimònia, una miqueta arnats, com ells mateixos, obrien la marxa. Després venien les autoritats civils, religioses i militars, amb les seues medalles, les seues vares i els seus bigotets retallats. A continuació, en dues files, caminaven les sis dames d'honor i,

finalment, abans de la banda que tancava la comitiva, caminava, solemne i enlluernadora, la reina de les festes, acompanyada del senyor alcalde i cap local del Movimiento, conegut amb el malnom de Xafatrapes perquè li agradava anar pel mig del carrer, trepitjant les trapes, quan desfilava.

L'escenari era l'habitual: una tarima enorme de grans taulons de fusta, construïda, a una certa alçada, pels operaris municipals, al fons de la qual penjaven unes gruixudes cortines de vellut roig, adornades amb l'escut de Sant Pere de la Ribera. Es pujava a aquella estrada per una escala bastant inestable, de fusta, coberta amb una catifa del mateix color que les cortines, que arribava fins al peu d'una altra escala, més menuda però igualment tremolosa, que conduïa a una espècie de llotja, on se situaven les sis cadires de les dames d'honor i, una miqueta més elevat encara, el tron de la reina de les festes.

Com, aleshores, cap tecnòcrata il·luminat no ens obligava a avançar o retardar els rellotges segons el seu caprici, amb l'únic objectiu de tornar-nos bojós o, almenys, de transformar-nos en contribuents dòcils i desconcertats, cap a les deu de la nit la foscor era completa. Així lluïa més la il·luminació: a poc a poc, els llums anaven il·luminant l'escenari buit i aquell prodigi de la tecnologia nacional lumínica provocava aplaudiments, xiulets o sospirs d'admiració, segons la imaginació i la perícia de l'electricista i l'estat d'ànim dels santperencs. A continuació, ja amb l'escenari radiant de claror, començava el preludi del concert.

Primer, desfilant a pas lent, però sense deixar de tocar, els músics de la banda ocupaven les cadires a l'estrada i el públic romania molt atent a les possibles ensopegades amb la catifa. Després dels primers aplaudiments del respectable, en acabar la peça, el director suplicava silenci, aixecava la batuta i la banda atacava una marxa solemne, composta en honor de sant Onofre pel mestre Serrano, una glòria de la música local que vivia a

Madrid i havia rebutjat ja, en tres ocasions, la medalla d'or de la ciutat, no perquè es considerara indigne de rebre-la, sinó perquè els seus paisans li provocàvem urticària i picors per incultes, pobletans i bròfecs, segons que havia declarat les tres vegades.

Aleshores, a pas agònic, les dames d'honor, precedint la reina de les festes, es dirigien cap a les seues cadires, entre els aplaudiments del públic, que les animava i les compadia. Perquè les pobres xiques es veien obligades a passar un parell d'hores en aquelles altures, assegudes en unes cadires incòmodes, sota uns focus que cremaven com el sol un migdia de juliol, sense badallar, xiuxiuejar, distraure's ni adormir-se, escoltant el concert amb un embadaliment mal fingit, com si els agradara de veritat aquella música de banda més vella que anar a peu, tan diferent dels ritmes discotequers que omplien, per aquell temps, les pistes de ball, o de les balades romàntiques que les feien somiar. Una música que, a més, devien saber de memòria perquè feia molts anys que qualsevol alteració del repertori tradicional s'hauria considerat una heretgia.

Encara que, aquell any, gràcies a l'amor incontrolable del nostre cosí Onofre Blasco Martines, tot va ser diferent i puc assegurar que les dames d'honor de Salut Ventura no s'avorriren gens ni miqueta. I el públic, menys.

La parsimoniosa cerimònia va transcórrer amb total normalitat fins que Salut Ventura, radiant, bella, amb el seu cos virginal esculpit per un vestit de seda verd, molt cenyit, va eclipsar amb la seua presència la bellesa trivial de les altres xiques i fins i tot la llum engegadora dels focus.

Recorden vostés l'escena d'*El príncep i la corista* en què Marilyn Monroe, vista des de darrere, entrava al saló on estava celebrant-se el ball de gala? Si la recorden, ja em diran vostés com la meua pobra ploma podria descriure una silueta semblant, sense caure en el ditirambe o la banalitat. I si no la recorden és perquè no han vist la pel·lícula.

Mentre Salut Ventura caminava per la catifa roja cap al seu merescut tron, movent-se de la manera més natural i, alhora, més lasciva i provocadora que es puga imaginar, el silenci del públic que omplia de gom a gom la plaça de l'Ajuntament s'hauria pogut tallar amb un ganivet, no sé si m'explique. I quan, ja acomodada en el seu tron, la reina de la nit va encreuar lentament les cames per a posar-se còmoda, un sospir col·lectiu profund, viril, greu, va esquinçar la nit.

Però, quasi al mateix temps, una sonora exclamació popular, que era una barreja d'admiració, sorpresa, conya, burla i desconcert, va recórrer la plaça com una reguera de pólvora i va anunciar el principi de la tragèdia.

Quan he escrit, abans, que la plaça de l'Ajuntament estava plena, no he mentit: es notava que Salut Ventura era la protagonista de la nit i que ningú no volia perdre's la seua ascensió per l'estora de vellut roig. Per això resultava encara més sorprenent l'aparició sobtada del nostre cosí Onofre enmig de l'escenari. Vestit de diumenge i suposem que perfumat, tots el vam veure córrer com un posseït per la catifa roja, cap al tron que acabava d'ocupar Salut Ventura.

Com explicaré a continuació, tan fidelment com puga, tot va passar en pocs minuts perquè els guàrdies municipals encarregats de mantindre l'ordre públic durant la cerimònia no van tardar gens a posar-se en marxa. Però van haver de superar una barrera humana atapeïda de santperencs amb ganes de festa i moltes altres dificultats més, per a poder arribar al lloc dels fets en un temps relativament breu.

Allà, a la claror enlluernadora dels llums festius, davant la mirada atònita dels músics que l'havien vist passar com qui veu un miratge, de les dames d'honor que el miraven aterrides i del públic en general, que estava divertint-se més que els altres anys, amb el genoll esquerre vinclat sobre la catifa roja, Onofre

Blasco va declarar el seu amor incondicional a la sorpresa jove, que s'havia quedat muda, pàl·lida i sense sang a les venes, de manera que li va costar bastant reaccionar.

–Salut Ventura –va poder arribar a dir el nostre cosí Onofre, segons la llegenda, encara que els pulmons estaven a punt de rebentar-li i el cor li volia eixir per la boca:– vull que visques sempre al meu costat perquè sigues la dona més feliç del món. Et vols casar amb mi?

La memòria familiar dels Nofres santperencs –que ja saben vostés que és tan digna de confiança com una acció bancària o una sentència judicial, per a segons quines coses–, assegura que Salut Ventura es va sentir tan humiliada, tan avergonyida i tan ridiculitzada, que va mirar amb els ulls encesos en flama els ulls lleugerament estràbics del nostre cosí Onofre, va prendre entre les seues mans de deessa les mans suades d'aquell insensat i va acostar els seus llavis frescos i carnosos a cau d'orella de l'enamorat, que no havia volgut escoltar les nostres advertències.

–Per l'amor de Déu, fill de puta! –li va dir la reina de les festes amb el seu alé càlid i perfumat–. No faces més el pallasso i vés-te'n, que està mirant-me tot el poble!

I mentre fingia que estava ajudant-lo a incorporar-se, amb un somriure deliciós als llavis, la reina de les festes va clavar les ungles esmolades i dures en la pell del seu admirador amb tanta fúria que, una setmana després de l'altercat, l'imbècil del nostre cosí Onofre encara ens mostrava les ferides, netes, profundes, fresques, de les mans, ple de satisfacció pel record.

Aquella reacció felina, que s'ajustava com un guant al comportament que els admiradors onanistes de Salut Ventura li atribuïem en les nostres fantasies diàries, hauria desanimat el més optimista dels pretendents. Però la lògica que governava les accions i les

reaccions del nostre cosí Onofre Blasco no tenia res a veure amb la lògica que regeix el comportament de la majoria dels éssers humans, de manera que el seu entusiasme no va decaure en absolut, sinó que, pels motius que els explicaré a continuació, es va incrementar.

Era evident, fins i tot per a Onofre, que aquella nit infausta, abans que se l'emportaren els guàrdies municipals i el retin-gueren més de tres dies al calabós per aquella simple broma, abans que li palparen la cara sense que vinguera al cas, cada vegada que intentava obrir la boca, i abans que li advertiren que no podia acostar-se a menys de cent metres de la seua estimada sense incórrer en un delicte molt greu, que li podia costar uns mesos de presó o el desterrament, Salut Ventura no havia pogut respondre la seua pregunta, i per això, segons ell, la proposta de matrimoni encara estava en l'aire.

El cervell del nostre cosí Onofre era una màquina de pro-cessar que, bé siga per l'estrèpit del castell, la nit que va nàixer, bé per qualsevol altre motiu, mai no havia funcionat a ple rendiment. I en aquella etapa de la seua vida encara es pen-java més que de costum perquè havia estat infectat pel virus de l'amor, una disfunció emocional que afecta la memòria, alenteix el sistema operatiu i provoca reaccions no desitjades en l'usuari, com sap molt bé qualsevol ésser humà que l'haja patida.

—Ella no em va dir ni que sí ni que no... —argumentava, car-regat de raó, el nostre cosí Onofre, cada vegada que algú de nos-altres li aconsellava que oblidara aquella proposta matrimonial.

I com l'assumpte, des del seu qüestionable punt de vista, no presentava més matisos dignes de consideració, aquell sil-logisme de granit el va ajudar a mantindre encesa la fràgil flama de l'esperança durant tot l'estiu de 1974. I durant molt de temps més, com veurem.